

Sygnatura akt II Ca 133/13

Jelenia Góra, dnia 11 kwietnia 2013 r.

POSTANOWIENIE

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze II Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący SSO Beata Kostaś/spr/

Sędziowie SSO Jadwiga Jakubowska, SSO Jadwiga Kwapiszewska

Protokolant Sylwia Bańbor - Mężyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 kwietnia 2013 r. w Jeleniej Górze

sprawy z wniosku M. F.

z udziałem (...) S.A. Oddział w J.

o ustanowienie służebności przesyłu

na skutek apelacji wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze

z dnia 28 listopada 2012 r., sygn. akt I Ns 577/12

uchyla zaskarżone postanowienie i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Jeleniej Górze, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania w instancji odwoławczej.

Sygn. akt II Ca 133/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze oddalił wniosek M. F. o ustanowienie na rzecz uczestnika (...) S.A. w K. na nieruchomościach stanowiących jego własność służebności przesyłu polegającej na utrzymaniu linii energetycznej, prawa do jej konserwowania i napraw oraz zasądzenie kwoty 66.432 zł tytułem wynagrodzenia za ustanowienie służebności.

Rozstrzygnięcie powyższe zostało wydane w oparciu o następujące ustalenia faktyczne.

Wnioskodawca jest właścicielem nieruchomości położonej w P., składającej się z działek gruntu o nr (...), dla których Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Przez działki stanowiące własność M. F. przebiega linia energetyczna średniego napięcia należąca do (...) S.A. Oddział w J..

Wnioskodawca wezwał uczestnika do uregulowania korzystania z działki wnioskodawcy.

Przy tych ustaleniach faktycznych Sąd Rejonowy stwierdził, iż wnioskodawca był uprawniony do wystąpienia z żądaniem ustanowienia służebności przesyłu na drodze sądowej.

Z zebranego materiału dowodowego wynika, że wnioskodawca jest właścicielem nieruchomości, przez którą przebiega napowietrzna linia energetyczna średniego napięcia stanowiąca własność uczestnika.

W związku z tym, że treścią służebności przesyłu jest korzystanie przez przedsiębiorcę przesyłowego w oznaczony sposób z cudzej nieruchomości w zakresie niezbędnym dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania urządzeń przesyłowych, koniecznym jest umożliwienie przedsiębiorcy energetycznemu wstępu na część nieruchomości wnioskodawcy w celu bieżącej eksploatacji, naprawy i konserwacji, zlokalizowanej na jej gruncie infrastruktury przesyłowej.

Wnioskodawca w tym zakresie nie wskazał jednak żadnych wniosków dowodowych. Wprawdzie wniósł o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych geodety, elektroenergetyka, jednak z uwagi na tezę dowodową adresowaną do biegłego, Sąd I instancji wnioski te oddalił jako nieprzydatne. Nie można, bowiem ustalać zakresu służebności przesyłu, pasów ochronnych bez rozstrzygnięcia zasadniczej kwestii czy służebność ta jest uzasadniona.

Z tych względów Sąd Rejonowy wniosek o ustanowienie służebności oddalił.

Apelację od postanowienia Sądu Rejonowego złożył uczestnik postępowania i zaskarżając je w całości zarzucił:

1. obrazę przepisów prawa materialnego art. 305² § 1 kc w związku z art. 49 § 1 kc i art. 143 kc polegającą na przyjęciu, iż nie istnieją przesłanki ustanowienia służebności przesyłu na rzecz Uczestnika, albowiem Uczestnik nie ma potrzeby korzystania z działki Wnioskodawcy w celu związanym z lokalizacją na działce Wnioskodawcy urządzeń elektroenergetycznych, gdy prawidłowa analiza w/w przepisu prowadzi do wniosków przeciwnych, albowiem konieczność ustanowienia służebności przesyłu wynika chociażby z istnienia urządzeń elektroenergetycznych na działce Wnioskodawcy;
2. obrazę przepisów prawa materialnego art. 305² § 1 kc w związku z art. 49 § 1 kc polegającą na przyjęciu, iż służebnością nie jest objęty pas ochronny przebiegający po obu stronach linii energetycznej podczas gdy prawidłowa analiza w/w przepisu prowadzi do wniosków przeciwnych;
3. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, iż służebność przesyłu, której to ustanowienia dochodził Wnioskodawca sprowadza się tylko do konserwacji urządzeń elektroenergetycznych podczas gdy prawidłowa analiza stanowiska Wnioskodawcy wskazuje, iż służebność przesyłu ma polegać także, a może przede wszystkim na prawie do lokalizacji urządzeń przesyłowych na działce Wnioskodawcy;
4. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, iż Wnioskodawca nie wykazał konieczności ustanowienia służebności przesyłu w sytuacji, gdy taka konieczność wynika wprost z posadowienia na działce Wnioskodawcy urządzeń elektroenergetycznych;
5. wadliwość ustaleń faktycznych polegającą na niewyjaśnieniu wszystkich okoliczności sprawy poprzez brak dokonania jakichkolwiek ustaleń co do zakresu służebności, jej treści oraz wynagrodzenia należnego Wnioskodawcy;
6. obrazę przepisów prawa procesowego – art. 233 kpc mającą wpływ na rozstrzygnięcie polegającą na oddaleniu wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych, w sytuacji gdy rozstrzygnięcie dot. wniosku o ustanowienie służebności na rzecz Uczestnika wymaga wiadomości specjalnych;
7. obrazę przepisów prawa procesowego – art. 233 kpc mającą wpływ na rozstrzygnięcie polegającą na przyjęciu, iż Wnioskodawca nie wykazał konieczności ustanowienia służebności przesyłu, w sytuacji gdy taka konieczność wynika wprost z posadowienia na działce Wnioskodawcy urządzeń elektroenergetycznych.

Składając te zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja uczestnika jest uzasadniona.

W szczególności uzasadniony był zarzut naruszenia przepisów prawa materialnego stanowiących podstawę prawną ustanowienia służebności przesyłu.

Sąd Rejonowy oddalając wniosek w niniejszej sprawie stanął na stanowisku, że ustanowienie służebności przesyłu jest uzasadnione jedynie wówczas, gdy zostanie dowiedzione, iż zachodzi konieczność korzystania z cudzego gruntu w celu umożliwienia przedsiębiorcy energetycznemu bieżącej eksploatacji naprawy i konserwacji urządzeń. Innymi słowy, zdaniem Sądu Rejonowego korzystanie z nieruchomości w celu umożliwienia przesyłu nie daje podstawy do uwzględnienia wniosku o ustanowienie służebności.

Z poglądem Sądu Rejonowego nie sposób się zgodzić.

Treścią służebności przesyłu jest prawo przedsiębiorcy, którego własność stanowi urządzenie służące do doprowadzania lub odprowadzania płynów, pary, gazu, energii elektrycznej, do korzystania z cudzej nieruchomości w zakresie niezbędnym dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania urządzeń przesyłowych.

Nie budzi wątpliwości, iż tak wykorzystywanie urządzeń przesyłowych, jak i konieczność ich konserwacji, czy też napraw w razie awarii uzasadnia ustanowienie służebności przesyłu. Nie sposób bowiem z góry założyć, iż urządzenia przesyłowe będą działały bez zastrzeżeń.

Przyjąć zatem należy, iż właściciele nieruchomości, na których znajdują się elementy sieci przesyłowych mogą domagać się uporządkowania stanu prawnego tych urządzeń. Takie też było uzasadnienie wprowadzenia przepisów art. 305¹ – 305³ kodeksu cywilnego w dniu 03.08.2008 r.

Sąd Rejonowy oddalając zatem wniosek o ustanowienie służebności przesyłu nie rozważył czy w świetle wskazanej wyżej interpretacji przepisów art. 305¹ – 305⁴ kc żądanie ustanowienia służebności było uzasadnione, nie ustalił jej zakresu, przebiegu, ani też wysokości wynagrodzenia za służebność.

Nie zostały także przez Sąd Rejonowy przeprowadzone dowody w zakresie niezbędnym dla oceny zasadności złożonego wniosku.

W tej sytuacji Sąd Rejonowy nie rozpoznał istoty sprawy.

Z tego względu na podstawie przepisu art. 386 § 4 kpc Sąd Okręgowy uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Jeleniej Górze, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania w instancji odwoławczej.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy przeprowadzi dowody zawnioskowane przez obie strony, ustali przebieg linii przesyłowych, zakres służebności przy uwzględnieniu przebiegu linii, ewentualnej potrzeby jej konserwacji, a także pozostałych kryteriów, które mogą mieć wpływ na rozstrzygnięcie w tym przedmiocie, a także ustali wynagrodzenie za służebność.